

УДК 37.026:004.453

Бузунова М. І.

група 5141м, Національний університет кораблебудування імені адмірала
Макарова (Миколаїв), buzunovamargarita@gmail.com

Трибулькевич К. Г.

д-р пед. наук, професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін,
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
(Миколаїв), tribulkevich@gmail.com

ЛІНГВОДИДАКТИКА: РОЗРОБКА ЕЛЕКТРОННИХ НАВЧАЛЬНО- МЕТОДИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ

У статті розглянуто питання розроблення електронно-навчальних матеріалів. Обґрунтована актуальність вироблення й застосування прогресивних засобів ПК інформаційно-комунікаційних технологій для удосконалення рівня навчання. Систематизовано досвід становлення й використання програмного забезпечення.

Ключові слова: інформаційні комунікаційні технології (ІКТ), програмні засоби, електронна лінгводидактика (ЕЛ), програмне забезпечення (ПЗ), комп'ютер (ПК або ПЕОМ).

The article discusses the development of electronic educational materials. The relevance of the development and application of advanced PC information and communication technology to improve the level of education has been substantiated. The experience of the formation and use of software has been systematized.

Key words: information communication technologies (ICT), software tools, electron linguodidactics (EL), software, computer (PC or PCEM).

У сучасній галузі освіти набули великої популярності для застосування інформаційні технології, розвиваються навички обробки, пошуку і представлення інформації.

Впровадження ІКТ поширює перспективи освітнього процесу, такі як:

– джерела інформації, такі як: довідкові системи, бази даних та бази знань, електронні підручники, посібники, словники, методичні матеріали, довідники й енциклопедії;

– інструментальна діяльність – тренажери ПК, контролюючі ПЗ.

Застосування ІКТ та ПК в процесі навчання визначається як актуальна проблема ЕЛ.

Виникнення. Електронна лінгводидактика (ЕЛ, виникла в 80-х рр. ХХ ст.) – це забезпечення навчанням теоретичної й практичної бази лінгвістики

в вік цифрових технологій. ЕЛ поєднує лінгвістичні-дидактичні та методичні складові, проводить спостереження наукового прогресу в інформаційному товаристві.

Напрямки навчання ЕЛ:

- користування комп'ютерними записами;
- дослідження концепції ПК (методологія комп'ютерної лінгводидактики, комп'ютерна типологія);
- організація ПК в суспільне формування.

Постановка проблеми. Розвиток тенденцій формує умови переходу теорій, практик на технологічний рівень, через те, що ЕЛ виконує засади для аргументації комп'ютерного навчання, створює й впроваджує засоби ПК і ІКТ в лінгвістичну дисципліну.

Отже, актуальність педагогічних цінностей – новітні розроблення та популяризація програмних засобів для покращення особливості лінгвістики в освіті.

Літературний аналіз. Проводячи літературний аналіз, де висвітлено проблематику, наукового дослідження праць В. Бадера, Ж. Горіної та ін., свідчать деякі протиріччя, першочерговими з них є:

- неподільна скоординована тактика;
- відсутність методологічного підходу;
- відсутність дослідження психолого-педагогічного плану навчання лінгвістики за допомогою ПК;
- обмежена взаємозалежність з навчальним планом й програмою;
- надання пріоритету закоснілим дидактичним моделям.

Розбір наукових праць вчених засвідчує, що визначено проблему становлення ЕЛ, як науково-методичний напрям, лінгводидактичні перспективи комп'ютерного словника й показники комп'ютерного тестування у системі досягнень. Складено підходи до формування електронного додатку, обґрунтовано застосування ІКТ для просування лінгвістичного процесу. Розроблені теорії, щодо проблем використання електронних ресурсів, виявилися недостатніми і на практиці ІКТ використовується нерівномірно.

Формулювання мети статті. Мета – визначити течії ЕЛ, які формулюють необхідність в електронному навчанні.

Завдання: по-перше, розкрити напрями розвитку ЕЛ, по-друге, визначити лінгво-методичні спроможності та використання у навчанні, по-третє, з'ясувати практику створення і використання програмних засобів в комп'ютерне навчання.

Дослідження. Для дослідження застосовували методи наукового вчення:

- розбір теоретичних основ із питань організації навчання;
- засновування способів орієнтованого комп'ютерного учення, електронних додатків навчально-методичних напрямів і використання;
- зіставлення й трактування досягнень.

Результати дослідження. На теперішній день система освіти обмаль забезпечена електронними продуктами для навчання. Це пов'язано з тим, що філологи-методисти, педагоги-практики не приєднуються до відтворення ПЗ для навчання, деякі відчують складнощі в роботі з ПК та ІКТ. Але певні

педагоги напрацювали навички роботи з ПЕОМ, тому ЕЛ поступово впроваджується в освіту.

З розвитком ЕЛ з'явилися сучасні та далекосяжні електронні розроблення або напрями, а саме:

- 1) лексикографічні продукти;
- 2) посібники, підручники та методичний посібник;
- 3) складені предметно-методичні портфелі, уроки з підтримкою ПК;
- 4) створенні курси;
- 5) написанні блоги, сайти для навчання;
- 6) дослідження *експериментально-теоретичних* питань.

Комп'ютерна лексикографія – нова течія у лінгводидактиці. Ідея впровадження лексикографічних операцій повинна включати електронні словники, які являються постійними і змінними. Значущість словників залежить, чи буде в статті надаватись транскрипція, синоніми, антоніми, слововживання, відмінювання, вміщення текстового і гіпертекстового матеріалу, наявність відеофрагментів, аудіозаписів, глобальний пошук в тексті.

Приклад словника комп'ютерного лексикографічного дослідження – «Концепти української культури» (призначений для філологів і викладачів). Властивістю словника являється інтенція на користувача, а саме існує власна динамічна сторінка з поясненням слова, його словосполучення, сторінка збагачена аудіосупроводом, ілюстраціями, джерелами народної творчості; також у статтях до значення – слова використано ілюстративний матеріал; розділи статті-словника виконують навчальну та довідкову функцію.

Розвиток ЕЛ удосконалює зміст і форми навчальної й методичної літератури, застосовує ІКТ до розробки підручників, посібників, методичних посібників у великому і простому обсязі.

Властивістю розробки книг – це вимога до повнотілої тематичної інформації, де повинно простежуватись логічність і послідовність матеріалу, якісний рівень наочності, структурування гіпертексту, наявність інструментарію, застосовування різноманітних типів комунікації.

Загальний матеріал розділу електронної книги відноситься завдяки гіперпосиланням (виділені слова, де при натисканні на мишку відбувається пересилка), наявністю навігації у словнику, а тематичний матеріал поділяється на категорії: презентація, підказки, завдання, тести, контрольні запитання, додатки («Українська мова. Готуйся серйозНО»). Опрацьовування тестових завдань охоплює такі засади як: послідовність, доступність, інтегративність, підрахунок, відповідність теорії з практичним завданням, різні рівні складності, а також наявність результату в балах.

У підготовці роботи педагог може використовувати пошукові системи, сайти, які складають матеріал з поясненням, дидактичні ігри, відеофрагменти, презентації, кросворди. Вчитель може скласти свій власний методичний портфель, що дасть змогу зберігати лінгвометодичні матеріали й показувати рівень кваліфікації.

Педагог до уроку може застосовувати освітню програму – «Навчання для майбутнього». Така освітня програма дозволяє створювати матеріали та проекти, а також запросити учнів або студентів до дослідницької діяльності.

Напрямки ЕЛ – це започаткування курсів, які дозволяють дієво застосувати час на навчання. Електронні навчальні курси (ЕНК) – сукупність методичних матеріалів з метою формулювання дистанційного і масового вчення (наприклад: «Moodle»). Система Moodle застосовується для розуміння своїх здібностей у навчанні.

ЕНК відповідає ряду критеріїв: самонавчання, абстрактна візуалізація, інтуїція, враховується психотип студента, їх інтереси, когнітивні стилі. ЕНК вміщує тридцять чотири години посиленого вивчення 2-х семестрів, уроки проходять дистанційно, можливість навчання у групі або індивідуально.

Завдання курсу – є розширення і поглиблення знань з дисципліни застосовуючи ПК і джерела он-лайн. ЕНК – середовище з відкритою системою, де в процесі вивчення зазнає деякі конфігурації, редагування і відповідно поліпшується до становлення вчителя.

Розділи ЕНК містять Веб-сторінки з абстрактним матеріалом, презентацією, навчальними та контрольними питаннями, завдання для самоконтролю.

Напрямок навчання враховує ознайомлення з відеозаписом, робота з літературними джерелами, складання глосарію. Привілеї навчання за даним курсом приділяється самостійної дослідницько-практичної роботи, яка забезпечує індивідуальне вивчення та удосконалює усвідомлення матеріалу. Даний напрямок поєднує функції джерел інформації, посібника, підручника, тренажера та являється способом до самоконтролю. ЕНК, які містить абстрактне обґрунтування і практичне випробування, гарантує новітній характер праці та створює підстави до розширення навчальних можливостей.

Персональний сайт та науковий-блог Корицької Галини Романівни «Камертон філолога» складають наукові статті, документації, презентації, опис науково-дослідних праць. Сайт-блог Корицької Г. Р., який написано засобами ІКТ, несе документальну, інформаційну, лінгводидактичну, лінгвометодичну роль, також сайту присвяченні новітні теоретико-практичні ідеї, і є платформою для спілкування з професійно-педагогічними діячами з метою присвячення і обміну інформації, думок, рекомендацій, проведення наукових дослідів.

Таким чином, головним напрямком ЕЛ являється огляд значущих питань, а саме застосування електронних лінгвістичних ресурсів для формування лінгводидактичної обізнаності використовуючи ІКТ.

Висновки та перспективи. Отже, головна функція ЕЛ розкривається в постачанні теоретичної засади й практичної бази для навчання в інформаційному суспільстві, а раніше розглянуті напрями ЕЛ характеризують новітні течії для розвитку. Такі течії пов'язують з дослідженням робіт в рамках електронно-навчальних програм, навчально-методичних розробок, посібників, підручників, он-лайн курсів, сайтів з можливістю проведення наукових досліджень.

Список використаних джерел

1. Бадер В. І. Електронна лінгводидактика: стан та перспективи розвитку. *Освіта та педагогічна наука*. 2012. № 2 (151). С. 30–40.

2. Гарцов А. Д. Электронная лингводидактика в системе инновационного языкового образования: дис. ... д-ра пед. наук. Москва, 2009. 534 с.

3. Кучерук О. А. Основні напрями розвитку електронної лінгводидактики. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2014. Вип. 41. Ч. 3. С. 1–7. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/download/1054/799> (дата звернення 21.10.2018).